

"Bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acip cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki, bir cihette mânen Demokratlara galip geliyorlar." İzah eder misiniz?

"Halk Partisi ise: Hakikaten acip ve zevkli bir rüşvet-i umumîyi kanunlar perdesinde bazı memurlara verdikleri için, yirmi sekiz senelik bütün cinâyatıyla başkaların cinâyâtı ve İttihatçıların ve mason kısmının seyyiatları da o partiye yükletildiği halde, Demokratlara bir cihette galip hükmündedirler. Çünkü ubudiyetin noksaniyetiyle enaniyet kuvvet bulur, nemrutçuluklar çoğalır. Bu benlik zamanında, memuriyet hakikatta bir hizmetkârlık olduğu halde, bir hâkimiyet, bir ağalık, bir nemrutçulukla nefse gayet zevkli bir hâkimiyet mertebesini bir kısım memurlara rüşvet olarak verdiği için, bütün o acip cinayetlerle ve kendinden olmayan ceridelerin neşriyatıyla beraber bana yapılan muamelelerinden hissettim ki, bir cihette mânen Demokratlara galip geliyorlar. Halbuki, İslâmiyetin bir kanun-u esasîsi olan, hadis-i şerifte **سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ yani, **'Memuriyet, emirlik ise, reislik değil, millete bir hizmetkârlıktır.'** Demokratlık, hürriyet-i vicdan, İslâmiyetin bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. İstibdad, mutlak keyfî olur."(1)**

Burada o dönemin Cumhuriyet Halk Partisinin bir analizi yapılıyor.

Cumhuriyet Halk partisi aynı zamanda iktidarı da elinde bulunduran bir parti olmasının avantajı ile kendi gibi düşünen memurlara, bir faniye verilmemesi gereken yetkileri vererek, o memurun egosunu kabartmış. Ve böyle aşırı bir yetkiye sahip olan memur halka hizmet etmesi gerekirken, halka efendilik yapmaya başlamıştır.

Oysa memurların (*en düşüğünden en yükseğine kadar*) halkın vergileri ile maaş alan ve halka hizmetkarlık için vazifelendirilmiş birer **hadim olması** gerekiyor.

Bu dönemde Allah'a olan iman ve kulluk azaldığı için, insanların egosu aşırı şişmiş ve insanlar küçük birer Firavun ve Nemrut edasına bürünmüştür. Bir de bunları aşırı ve sorumsuz yetkilerle donattığında adamın ağa, Firavun, Nemrut olması

kaçınılmazdır. Halk partisi memurları kendi safına ve ağına çekmek için, "**Siz hizmetkar değil efendisiniz.**" duygusunu şırınga etmiştir.

Böylelikle devleti kendi hakimiyeti ve baskısı altına alarak demokratlara manen galip gelmiştir.

Halbuki, İslâm'ın temel bir esası hadis-i şerifte şu şekilde ifade ediliyor; "**سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ**" yani, "**Bir kavmin efendisi, ona hizmet edendir.**"; yani memurluk ne bir ağalık, ne bir reislik değil, millete bir hizmetkârlıktır.

Demokratlığın önemli bir esası olan **hürriyet-i vicdan** kuralı da İslâmiyetin bu "**Bir kavmin efendisi, ona hizmet edendir.**" esasına ve düsturuna dayandırılabilir. Çünkü kuvvet kanunda olmazsa şahsa geçer. Yani hukukun üstünlüğü uygulanmazsa üstünlerin (*güçlülerin*) hukuku uygulanır. Mutlak otoriterlik olan istibdad, mutlak keyfiliğe dönüşür ve vatandaşa hizmet etmek yerine vatandaşa zulmetmeye başlar.

Ayrıca bu manaya destek vermek için Halk Partisinin memurlara, milletin ve devletin mevcut şartlarına kıyasla rüşvet anlamında ciddi maaş ve imkanlar da dağıtıyordu. Çoğunluğun zekat alabilecek kadar fakir olduğu bu ülkede, memurların zekat verebilecek durumda olması bunu göstermektedir. Üstad Hazretleri açlık bahsinde bu konuda şunları kaydeder:

"Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık, hissiyle açlara merhamete gelip, zekâtla yardımlarına koşmaktır."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Emirdağ Lâhikası-II, 98. Mektup.](#)

(2) bk. [Kastamonu Lahikası, 95. Mektup.](#)